

napačna in pristranska poročila v nemške liste, ker je bil ravno g. dr. Fleischmann očitno pripravljen, pisati pravično o naših razmerah, česar pri nemških pisateljih nikakor nismo vajeni. To obžalujemo ne toliko radi nas in naših skladateljev, kakor radi tega, ker nas boli, da moramo tujcu priznati: Eden naših je vzrok Vaše zmete. Vsled tega Vaše poročilo ne slika naših razmer, kakršne so v resnici. Krivi pa niste Vi, temveč krivi smo mi sami. Obetamo Vam, da poskrbimo v doglednem času za očiščenje zraka! V naši miznici se kopicijo materiali iz vseh vetrov nam priletelih dokumentov, ki bo objavljen brez usmiljenja in brezobzirno, ko bo mera polna. Tedaj spozna poslednji naivni nevednež, kje so zastupljivali skozi leta in leta naše glasbeno življenje, kje škodovali našim umetnikom in naši umetnosti, kje z največjo vneto a na skrivnem delovali za uničenje ali prognanstvo naših najboljših talentiranih in v resnici delavnih mož, kadarkoli je to velevala lastna slava. Sedaj pa, nestrpni sobojevniki, še potrpite! Izpodkopavanje naše pozicije se ne bo posrečilo. Marsikateri podkop je že zasul onega, ki ga je delal. Malenkostnega rovanja take vrste ne smatramo za dovolj resen povod, da bi radi njega že mobilizirali ves naš obsežni material. Dan končnega obračuna pa se bliža z brzimi koraki. Dotlej le še potrpite!

„Musikkultur in Südösterreich“ je naslov članka drja. H. R. Fleischmanna v številki 6. tekočega letnika časopisa „Musikpädagogische Zeitschrift“, glasila Avstr. Glasb.-ped. Zveze (Dunaj, mesečnik, polletno K 3-). Vsebina tega članka je bistveno ista kakor ona ravno omenjenega članka v „Deutsche Militär-Musiker-Zeitung“.

„Laibacher Zeitung“ je objavila v 155. številki dne 11. julija 1914 obširno oceno lanskega letnika „Novih Akordov“ iz peresa drja. Kozine. Kritik precizira pomen „N. A.“ za naše glasbene razmere in karakterizuje v posameznem zlasti stvarjanje Gerbiča, Adamiča, Mirka, Pavčiča, Hochreiterja, Premrla, Ravnika. Kratek pregled vsebine naše priloge je pridejan. Priporočamo Kozinov članek gospodu drju. Fleischmannu v čtivo. Tedaj si bo svest resnice starega nemškega pregovora: Eines Mannes Rede ist keines Mannes Rede; man muss sie hören alle beede!

„Gregorianische Rundschau“, glasnik za cerkveno glasbo in liturgijo, je prinesla o Premrlovi zbirki „100 praeludia organi“ oceno, v kateri pravi, da je omenjena zbirka „eine der gediegensten Sammlungen von leichten Orgelpräludien in den gebräuchlichen Tonorten... Premrl ist ein Musiker durch und durch, neben Foerster, Sattnier u. a. der Begründer der slovenischen Schule.“ Katere slovenske šole?

Samospevi F. S. Vilharja s klavirskim spremljevanjem pod naslovom „Djulabije“ so baje izšli. Oba zvezka veljata 8 kron.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je prinesel v 12. številki dne 20. marca 1913 portrete bivšega basista slovenske opere Josipa Križaja, dalje tenorista Josipa Rijavca in primadone kr. hrv. gledišča Mire Koroščeve. O zadnjih dveh umetnikih nahajamo tudi kratek životopis. Koroščeva je po krvi Slovenka, po vzgoji Hrvatica; njeni starši so bili doma s Kranjskega. Pred 35 leti so se preselili v Sisek na Savi, kjer se je Mira porodila. Po z odličnim uspehom dovršenem konservatoriju, kjer ji je bil glavni učitelj petja Gänsbacher, je bila angažirana v Monakovem, v Vratislavi, v Pragi in končno v Zagrebu. O Rijavcu čitamo, da mu je rodni kraj Gradiška ob Soči; po gimnazijski maturi se je učil 2 leti v Ljubljani na Glasbeni Matici, kjer sta mu bila učitelja Hubad za petje in Lajovic za harmonijoslovje. Sedaj je gojenec dunajske Akademije za glasbo in uprizarjačo umetnost. — O priliki aprilovega koncerta Sl. Pev. Dr. „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani je priobčil „Slovenski Ilustrovani Tednik“ v 20. številki dne 15. maja 1913 slike po fotografijah solopevke Ivanke Hrastove, goslača Mirka Dežele in pevovodje „Ljubljanskega Zvona“ Zorka Prelovca.

O Hladnikovih petih slavnostnih igrah za orgle so se povalno izrazili vodja regensburške orglarske šole P. Griesbacher, stolni organist pri sv. Štefanu na Dunaju Viktor Boschetti, organist P. Luigi Piloni v Firenci, A. Foerster i. dr. (Oceno v „N. A.“ glej XII/3 sl.).

„Cerkveni Glasbenik“ (Glasilo Cecilijinega Društva v Ljubljani, mesečnik z glasbeno prilogo, celoletno K 5-) nadaljuje v doslej izišlih številkah 2. do 9. letnika 1913 spis ravnatelja prof. drja. Josipa Mantuanija „Zgodovinski razvoj slovenske cerkvene pesmi“. O tem spisu poročamo na drugem mestu podrobneje. Tudi drja. Kimovca članek „Začetni pevski pouk“ je obširnejši (št. 1., 2., 5., 6.), ne prinaša sicer nič novega, a to, kar uči, je vobče vse pravilno in bo pevcem le v korist, če se naukov tudi dejansko drže, a jih ne samo prebero. V 3. številki piše Premrl o „Cerkvenem ljudskem petju“, ki ga namerava „Cerkveni Glasbenik“ pospeševati, v kolikor se ujema s cerkvenimi prepisi in z duhom cerkvene glasbe. Zadeva je povzročila še v sledečih številkah „C. Gl.“ debato. V člančiču „Zboljšajmo povsod cerkveno glasbo!“ priporoča organist Lovro Hafner, da se nastavlja v prvi vrsti le izvežbani organisti-cecilijanci ter da se uvede nadzorovanje organistov. — 4. številka prinaša kratko poročilo o cerkveno-glasbeni konferenci v Solnogradu, spisal P. H. Avgust Kos priporoča hrvatski cerkveno-glasbeni list „Sv. Cecilija“ v naročbo. Uredništvo registrira v našem listu št. 1. objavljeni spis Emila Hochreiterja o cerkveni glasbi zadnjih let. „Ocena je pisana jako objektivno, zanimivo in podučno... Želji gosp. ocenjevatelja, naj bi slovenska cerkvena glasba postala bolj napredna in moderna, se tudi urednik Cerkv. Gl. v polnem obsegu pridružuje.“ — V 7., 8. in 9. številki je objavljeno predavanje učitelja Franca Samca „Cerkveno ljudsko petje in petje v šoli“. Izražena je želja, da se sestavi pesmarica z notami, v kateri bi bila zastopana tudi napredna cerkvena glasba. Po njej naj poje ljudstvo, ki se naj že v šoli odgojuje za to pevanje. Kakor se vidi, zdrava misel. Vmes je pa par zelo čudnih izjav in trditvev. Tako pravi na pr. predavatelj po opisu stališča, ki ga v tem vprašanju zavzemata „Cerkv. Glasbenik“ in „Bogoljub“: „Oglasili so se tudi (!) „Novi Akordi“, a kakšno „vižo“ imajo, žalibog ne vem, ker pri današnjih razmerah človek ne more naročiti vsega, kar bi želel“. Doslej sta „Cerkv. Gl.“ in „N. A.“ edina slovenska glasbena lista. Mislimo, da bi bilo pač dolžnost gospoda, ki piše strokovno, poznati vsaj dotično domače slovstvo, najsi bo potem že naročen na oba lista — par litrov vina na leto manj, pa je! — ali najsi ju kje izposodi v to svrhu. Potem bi bil pisec tudi vedel, da se „N. A.“ niso „tudi“ oglasili, temveč da so bili prvi, ki so v zadnjem času zopet sprožili misel o skupnem ljudskem petju po cerkvah (prim. Krekovo oceno o Lebanovi „Zbirki cerkvenih pesmi“ „N. A.“ X./21.). One, ki jim latinsko petje ne ugaja, ker ljudstvo ne razume in se dolgočasi, apostrofira pisec: „Ljudstvo ne razume! Če ne razume, naj se pa nauči!“ Torej ljudstvo naj se uči latinsko, da ustreže neki navidezno politični (enotnostna misel!), dejansko pa zelo nepraktični cerkveni zahtevi! Risum teneatis, amici! Negledé na neizvršljivost takih želja je ta pobožna želja tudi pravi eksempel logične abstruznosti; nekako tako, kakor bi zahtevali od ljudstva, naj se uči italijanski ali nemški, ker uradniki slovenski ne znajo. Božja služba je vendar radi ljudstva, ne pa ljudstvo radi božje službe! Tudi trditvev: „Kdor je bil že v cerkvi, kjer je od nekad vpeljalno skupno petje, bo (?) videl, da ostanejo ljudje hladni in niti sodelujejo ne“, je v tej splošnosti neupravičena. Obisk katerekoli take cerkve bo vobče spravilo na dan ravno nasprotno. Jaz sam se prav milo spominjam našega skupnega petja v gimnazijski cerkvi, kjer je vse sodelovalo, kar je imelo le količkaj glasu. Umetno petje, pri katerem navadni župljan ne more sodelovati in ki mu v pretežni večini tudi le malokedaj ugaja (tu govorim o podoželnih cerkvah), moti vernike tako ali tako v koncentriranju misli na božjo službo. Neinteligentne moti, ker občutijo to nad njihovim horizontom in izven njihovih na